Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentointitarkoituksiin. Toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä.

►**B**

KOMISSION ASETUS (ETY) N:o 418/85,

annettu 19 päivänä joulukuuta 1984,

perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan soveltamisesta tutkimus- ja kehityssopimusten ryhmiin

(EYVL L 53, 22.2.1985, s. 5)

Muutettu:

		virallinen lehti		
		N:o	sivu	päivämäärä
►**M1**	Komission asetus (ETY) N:o 151/93, annettu 23 päivänä joulukuuta 1992	L 21	8	29.1.1993
►**M2**	Komission asetus (EY) N:o 2236/97, annettu 10 päivänä marraskuuta 1997	L 306	12	11.11.1997

Muutettu:

►**A1**	Espanjan ja Portugalin liittymisasiakirja (*)	L 302	23	15.11.1985
►**A2**	Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisasiakirja	C 241	21	29.8.1994
	(mukautettu neuvoston päätöksellä 95/1/EY, Euratom, EHTY)	L 1	1	1.1.1995

(*) Tätä asiakirjaa ei ole julkaistu suomenkielisenä.

▼B

KOMISSION ASETUS (ETY) N:o 418/85,

annettu 19 päivänä joulukuuta 1984,

perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan soveltamisesta tutkimus- ja kehityssopimusten ryhmiin

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan soveltamisesta sopimusten, päätösten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin 20 päivänä joulukuuta 1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2821/71 ([1]), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Kreikan liittymisasiakirjalla, ja erityisesti sen 1 artiklan,

on julkaissut tämän asetuksen luonnoksen ([2]),

on kuullut kilpailunrajoituksia ja määräävää markkinaasemaa käsittelevää neuvoa-antavaa komiteaa,

sekä katsoo, että

1) asetuksen (ETY) N:o 2821/71 nojalla komissiolla on toimivalta asetuksia antamalla soveltaa perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohtaa tiettyihin 85 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen sellaisten sopimusten, päätösten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin, joiden tarkoituksena on tuotteiden tai menetelmien tutkimus tai kehittäminen niiden teolliseen soveltamiseen asti ja tällaisen toiminnan tulosten hyväksi käyttäminen, mukaan luettuina myös teollisoikeuksia ja salaista teknistä tietämystä koskevat sopimusehdot,

2) kuten komission vuonna 1968 yritysten yhteistoimintaan liittyvistä sopimuksista, päätöksistä ja yhdenmukaistetuista menettelytavoista antamassa tiedonannossa ([3]) todetaan, yhteistä tutkimustyötä tai yhteistä tutkimuksen tulosten kehitystyötä koskevat sopimukset, jotka johtavat teollisen soveltamisen asteelle, mutta eivät sisällä sitä, eivät yleensä ole kiellettyjä perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan mukaan; kuitenkin joissain tapauksissa tällaiset sopimukset saattavat kuulua tämän kiellon soveltamisalaan, esimerkiksi silloin, kun osapuolet sopivat, että ne eivät harjoita muuta tutkimus- ja kehitystyötä samalla alalla, mikä merkitsee luopumista mahdollisuudesta saada kilpailuetua suhteessa sopimuksen muihin osapuoliin; siten ei ole aihetta olla soveltamatta niihin tätä asetusta,

3) sopimukset, jotka koskevat sekä yhteistä tutkimus- ja kehitystyötä että yhteistä tulosten hyväksi käyttämistä, voivat olla kiellettyjä 85 artiklan 1 kohdan mukaan, koska tuolloin osapuolet yhdessä määräävät kyseisten tuotteiden valmistuksen tai kyseisten menetelmien soveltamisen taikka niihin liittyvien teollis- tai tekijänoikeuksien tai tietotaidon hyväksi käyttämisen yksityiskohdista,

4) yhteistyö tutkimus- ja kehitystyössä sekä tulosten hyväksi käyttämisessä edistää yleensä teknistä ja taloudellista kehitystä, koska se johtaa teknisen tietämyksen leviämiseen osapuolten piirissä, koska se poistaa tutkimus- ja kehitystyön päällekkäisyyksiä, koska se on virikkeenä uusille edistysaskelille täydentävän teknisen tietämyksen vaihdon ansiosta ja koska se mahdollistaa niiden tuotteiden valmistuksen ja niiden menetelmien soveltamisen järkeistämisen, jotka on kehitetty tutkimus- ja kehitystyön tuloksena; nämä päämäärät voidaan saavuttaa vain silloin, kun tutkimus- ja kehitysohjelma ja sen tavoitteet on selvästi määritetty ja jokaisella osapuolella on mahdollisuus käyttää hyväksi

([1]) EYVL N:o L 285, 29.12.1971, s. 46
([2]) EYVL N:o C 16, 21.1.1984, s. 3
([3]) EYVL N:o C 75, 29.7.1968, s. 3, oikaistu EYVL N:ossa C 84, 28.8.1968, s. 14

▼B

kaikkia sitä kiinnostavia ohjelman tuloksia; sellaisten yliopistojen ja tutkimuslaitosten ottaessa osaa ohjelmaan, jotka eivät ole kiinnostuneita tulosten hyväksi käyttämisestä, voidaan sopia, että kyseiset tulokset ovat niiden käytettävissä ainoastaan jatkotutkimusten suorittamista varten,

5) kuluttajien voidaan odottaa hyötyvän tutkimus- ja kehitystoiminnan laajenemisesta ja tehostumisesta siten, että markkinoille tulee uusia tai parannettuja tuotteita tai palveluja, tai että uusien tai parannettujen menetelmien johdosta hinnat alenevat,

6) tässä asetuksessa tulee täsmentää ne kilpailunrajoitukset, jotka saadaan sisällyttää poikkeuksen soveltamisalaan kuuluviin sopimuksiin; tämän asetuksen mukaan sallittujen rajoitusten tarkoituksena on osapuolten tutkimustoiminnan keskittäminen niiden menestysmahdollisuuksien parantamiseksi sekä uusien tuotteiden ja palvelujen markkinoille tuomisen helpottaminen; nämä rajoitukset ovat yleensä tarpeen tavoitellun, osapuolille ja kuluttajille koituvan hyödyn turvaamiseksi,

7) tulosten yhteistä hyväksi käyttämistä voidaan pitää yhteisen tutkimus- ja kehitystyön luontevana täydennyksenä; sitä voidaan toteuttaa eri muodoissa ulottuen valmistuksesta teollis- tai tekijänoikeuksien tai tietotaidon hyväksikäyttöön, joka vaikuttaa merkittävästi tekniseen tai taloudelliseen edistykseen; mainittujen etujen ja tavoitteiden saavuttamiseksi sekä niiden kilpailunrajoitusten perustelemiseksi, joita poikkeus koskee, yhteisen hyväksi käyttämisen tulee koskea sellaisia tuotteita tai menetelmiä, joiden kehittämisessä tutkimustulokset ovat ratkaisevia; sen vuoksi yhteinen hyväksi käyttäminen ei ole oikeutettua silloin, kun se liittyy parannuksiin, joita ei ole saavutettu yhteisessä tutkimus- ja kehitysohjelmassa vaan sovellettaessa sellaista sopimusta, jonka pääasiallinen tarkoitus on erilainen, esimerkiksi teollis- tai tekijänoikeuksien hyväksi käyttäminen tai yhteinen valmistus taikka erikoistuminen, ja jonka määräykset yhteisestä tutkimus- ja kehitystyöstä ovat vain liitännäisiä,

8) tässä asetuksessa säädettävän poikkeuksen tulee rajoittua sellaisiin sopimuksiin, jotka eivät anna yrityksille mahdollisuutta poistaa kilpailua merkittävästä osasta kyseisten tuotteiden markkinoita; sen takaamiseksi, että yhteismarkkinoilla voi kaikilla elinkeinoelämän aloilla toimia useita riippumattomia tutkimuskeskuksia, on välttämätöntä sulkea pois ryhmäpoikkeuksen soveltamisalasta sellaisten kanssakilpailijoiden väliset sopimukset, joiden yhteinen osuus niiden tuotteiden markkinoista, joita voidaan parantaa tai jotka voidaan korvata tutkimus- ja kehitystyön tuloksilla, ylittää tietyn tason sopimuksen tekohetkellä,

9) tehokkaan kilpailun turvaamiseksi tulosten yhteisen hyväksi käyttämisen aikana on tarpeen säätää ryhmäpoikkeuksen soveltamisen lakkaamisesta silloin, kun osapuolten yhteenlasketut yhteisessä tutkimus- ja kehitystyössä kehitettyjen tuotteiden markkinaosuudet kasvavat liian suuriksi; on kuitenkin tarpeen säätää, että poikkeuksen soveltaminen jatkuu osapuolten markkinaosuuksista riippumatta määrätyn ajan yhteisen hyväksi käyttämisen alkamisesta, jotta voitaisiin odottaa, erityisesti kokonaan uuden tuotteen markkinoille tuomisen jälkeen, markkinaosuuksien vakiintumista ja jotta voitaisiin taata tietty vähimmäisaika tavallisesti huomattavan suuriksi kohoavien investointien kuolettamista varten,

10) sellaisten yritysten sopimuksien osalta, jotka eivät täytä tässä asetuksessa säädettyjä markkinaosuutta koskevia edellytyksiä, voidaan erityistapauksissa tehdä poikkeus yksittäisellä päätöksellä, jossa otetaan huomioon etenkin maailmanlaajuinen kilpailu ja huipputekniikan tuotteiden tuotannon erityisolosuhteet,

11) tässä asetuksessa on suotavaa luetella joukko tutkimus- ja kehityssopimuksissa tavallisesti käytettäviä velvoitteita, jotka eivät yleensä rajoita kilpailua, ja säätää, jos ne erityisten taloudellisten tai oikeudellisten seikkojen vuoksi takia kuuluisivat 85 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan, että poikkeus koskee myös niitä; tämä luettelo ei ole tyhjentävä,

▼B

12) tässä asetuksessa on myös täsmennettävä rajoitukset, joita ei saa sisällyttää sopimuksiin, jotta ne voisivat saada poikkeuksesta johtuvat edut, koska tuollaiset ehdot ovat sellaisia 85 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan kuuluvia rajoituksia, joihin ei voida soveltaa yleistä oletusta siitä, että niistä seuraisi 85 artiklan 3 kohdassa vaadittuja myönteisiä vaikutuksia,

13) sopimusten, jotka eivät sellaisenaan kuulu poikkeuksen soveltamisalaan siitä syystä, että ne sisältävät määräyksiä, joiden osalta tässä asetuksessa ei ole erikseen tehty poikkeusta, vaikka niihin ei sisälly nimenomaisesti asetuksen soveltamisalasta poissuljettuja rajoituksia, voidaan kuitenkin yleensä olettaa täyttävän 85 artiklan 3 kohdan soveltamisen edellytykset; komissio voi nopeasti todeta, onko asia näin; tällaisten sopimusten olisi siten katsottava kuuluvan poikkeuksen soveltamisalaan tämän asetuksen mukaisesti, jos ne ilmoitetaan komissiolle eikä komissio määräajassa vastusta poikkeuksen soveltamista,

14) tässä asetuksessa tarkoitetut sopimukset voivat saada myös muiden komission ryhmäpoikkeusasetusten säännöksistä koituvan hyödyn, erityisesti erikoistumissopimuksista annetusta asetuksesta (ETY) N:o 417/85 ([1]), yksinmyyntisopimuksista annetusta asetuksesta (ETY) N:o 1983/83 ([2]), yksinostosopimuksista annetusta asetuksesta (ETY) N:o 1984/83 ([3]) ja patenttilisenssisopimuksista annetusta asetuksesta (ETY) N:o 2349/84 ([4]), jos ne täyttävät näissä asetuksissa säädetyt edellytykset; edellä mainittujen asetusten säännöksiä ei kuitenkaan sovelleta siltä osin kuin tässä asetuksessa annetaan tarkemmat säännökset,

15) jos yksittäisillä sopimuksilla, joiden osalta on säädetty poikkeus tässä asetuksessa, kuitenkin on vaikutuksia, jotka ovat ristiriidassa 85 artiklan 3 kohdan kanssa, komissio voi evätä ryhmäpoikkeuksesta johtuvan edun,

16) tätä asetusta tulisi soveltaa taannehtivasti sopimuksiin, jotka ovat olemassa tämän asetuksen tullessa voimaan, jos nämä sopimukset jo täyttävät tämän asetuksen soveltamisen edellytykset tai ne muutetaan sellaisiksi; näihin säännöksiin ei voida vedota oikeudenkäynneissä, jotka ovat vireillä tämän asetuksen tullessa voimaan, eikä siihen liioin voida vedota ulkopuoliseen kohdistuvan vahingonkorvausvaatimuksen perusteena,

17) tutkimus- ja kehitysyhteissopimusten ollessa usein luonteeltaan kestosopimuksia erityisesti silloin, kun yhteistyö ulottuu tulosten hyväksi käyttämiseen, on aiheellista säätää tämän asetuksen voimassaoloajaksi 13 vuotta; olosuhteiden, joiden perusteella asetus annetaan, muuttuessa merkittävästi tuona aikana, komissio päättää tarvittavista muutoksista, ja

18) sopimuksia, joiden osalta poikkeus tehdään suoraan tällä asetuksella, ei tarvitse ilmoittaa; yritykset voivat kuitenkin erityistapauksissa hakea komissiolta päätöstä neuvoston asetuksen N:o 17 ([5]), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Kreikan liittymisasiakirjalla, mukaisesti,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

1. Perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan nojalla julistetaan, että perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohta ei tässä asetuksessa säädetyin edellytyksin koske yritysten välisiä sopimuksia, joiden tarkoituksena on:

([1]) EYVL N:o L 53, 22.2.1985, s. 1
([2]) EYVL N:o L 173, 30.6.1983, s. 1
([3]) EYVL N:o L 173, 30.6.1983, s. 5
([4]) EYVL N:o L 219, 16.8.1984, s. 15
([5]) EYVL N:o 13, 21.2.1962, s. 204/62

▼B

a) tuotteita tai menetelmiä koskeva yhteinen tutkimus- ja kehitystyö sekä tämän tutkimus- ja kehitystyön tulosten yhteinen hyväksi käyttäminen;

b) samojen yritysten välisen aikaisemman sopimuksen perusteella harjoitetun, tuotteita tai menetelmiä koskeneen yhteisen tutkimus- ja kehitystyön tulosten yhteinen hyväksi käyttäminen; taikka

c) tuotteita tai menetelmiä koskeva yhteinen tutkimus- ja kehitystyö, johon ei liity tulosten yhteistä hyväksi käyttämistä, siltä osin kuin kyseiset sopimukset ovat kiellettyjä 85 artiklan 1 kohdan mukaan.

2. Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

a) ”tuotteita tai menetelmiä koskevalla tutkimus- ja kehitystyöllä” teknisen tietämyksen hankkimista ja teoreettisen analyysin suorittamista, järjestelmällistä tutkimusta tai kokeiden toteuttamista koetuotanto mukaan lukien, tuotteiden ja valmistusmenetelmien teknistä kokeilua, sitä varten tarvittavien laitteistojen järjestämistä sekä teollis- tai tekijänoikeuksien hankkimista tuloksiin;

b) ”sopimusmenetelmillä” tutkimus- ja kehitystyön tuloksena syntyviä menetelmiä;

c) ”sopimustuotteilla” tutkimus- ja kehitystyön tuloksena syntyviä tai sopimusmenetelmiä käyttäen valmistettuja tai aikaansaatuja tuotteita tai palveluja;

d) ”tulosten hyväksi käyttämisellä” sopimustuotteiden valmistusta tai sopimusmenetelmien soveltamista, teollis- tai tekijänoikeuksien luovuttamista tai käyttöluvan antamista niihin taikka tällaiseen valmistuksen tai soveltamisen vaatiman taitotiedon luovuttamista;

e) ”teknisellä tietämyksellä” sellaista teknistä tietämystä, joka on suojattu teollis- tai tekijänoikeudella taikka joka on salaista (taitotieto).

3. Tutkimus- ja kehitystyö tai tulosten hyväksi käyttäminen on ”yhteistä”, jos:

a) siihen liittyvät tehtävät

— suorittaa yhteinen ryhmä, yksikkö tai yritys,

— ne suorittaa ulkopuolinen osapuolten yhteisestä toimeksiannosta, taikka

— ne jaetaan osapuolille tutkimukseen, kehitystyöhön tai tuotantoon erikoistumisen perusteella;

b) osapuolet toimivat yhdessä luovutettaessa teollis- tai tekijänoikeuksia tai annettaessa käyttölupia niihin taikka luovutettaessa taitotietoa edellä; 2 kohdan d alakohdassa tarkoitetulla tavalla ulkopuolisille.

2 artikla

Edellä 1 artiklassa säädettyä poikkeusta sovelletaan vain, jos:

a) yhteinen tutkimus- ja kehitystyö suoritetaan ohjelmana, jossa määritetään tällaisen työn tavoitteet ja toteutusala;

b) työn tulokset ovat kaikkien osapuolten saatavissa;

c) tapauksissa, joissa sopimus koskee vain yhteistä tutkimus- ja kehitystyötä, jokainen osapuoli voi itsenäisesti käyttää yhteisen tutkimus- ja kehitystyön tuloksia ja siihen tarvittavaa aikaisempaa teknistä tietämystä;

d) yhteinen hyväksi käyttäminen koskee ainoastaan niitä tuloksia, joilla on teollis- tai tekijänoikeudellinen suoja tai jotka ovat tekniseen tai taloudelliseen edistykseen merkittävästi vaikuttavaa taitotietoa, ja jos nämä tulokset ovat ratkaisevia sopimustuotteiden valmistuksen tai sopimusmenetelmien soveltamisen kannalta;

▼M1

▼B

f) yritysten, joiden tehtäväksi valmistus on annettu erikoistumisen perusteella, on täytettävä kaikkien osapuolien toimituspyynnöt.

3 artikla

1. Jos osapuolet eivät ole keskenään kilpailevia sellaisten tuotteiden valmistajia, joita voidaan parantaa sopimustuotteilla tai jotka voidaan korvata niillä, edellä 1 artiklassa säädettyä poikkeusta sovelletaan niin kauan kuin tutkimus- ja kehitysohjelmaa toteutetaan, sekä, jos tuloksia käytetään hyväksi yhteisesti, viiden vuoden ajan luettuna päivästä, jona sopimustuotteet tuodaan ensimmäistä kertaa markkinoille yhteismarkkinoilla.

2. Jos ainakin kaksi osapuolista on 1 kohdassa tarkoitettuja kilpailevia valmistajia, edellä 1 artiklassa säädettyä poikkeusta sovelletaan vain siinä tapauksessa, että sopimuksen tekohetkellä osapuolten yhteenlaskettu sellaisten tuotteiden tuotanto, joita voidaan parantaa sopimustuotteilla tai jotka voidaan korvata niillä, on enintään 20 prosenttia näiden tuotteiden markkinoista yhteismarkkinoilla tai niiden merkittävällä osalla.

3. Edellä 1 kohdassa mainitun ajan päättymisen jälkeen 1 artiklassa säädetyn poikkeuksen soveltaminen jatkuu niin kauan kuin sopimustuotteiden tuotanto lisättynä osapuolten sellaisten muiden tuotteiden tuotannolla, joita käyttäjät pitävät ominaisuuksiltaan, hinnaltaan ja käyttötarkoitukseltaan niitä vastaavina, on enintään 20 prosenttia kaikkien tällaisten tuotteiden markkinoista yhteismarkkinoilla tai niiden merkittävällä osalla. Jos osapuolet liittävät sopimustuotteet muihin valmistamiinsa tuotteisiin niiden osina, vertailukohtana on pidettävä sellaisten viimeksi mainittujen tuotteiden markkinoita, joissa kyseisillä osilla on merkittävä osuus.

▼M1

3 a. Jos oikeus sopimustuotteiden jakeluun on annettu yhdelle osapuolelle, yhdelle yhteisyritykselle tai kolmannelle yritykselle taikka useille yhteisyrityksille tai kolmansille yrityksille 4 artiklan 1 kohdan f a, f b, tai f c alakohdan nojalla, mitä 1 artiklassa säädetään, sovelletaan vain, kun 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen osapuolten tuotteilla ei yhdessä ole yli 10 prosenttia kyseisten tuotteiden markkinoista yhteismarkkinoilla tai niiden merkittävällä osalla.

4. Mitä 1 artiklassa säädetään, on edelleen sovellettava, jos 3 ja 4 kohdassa tarkoitettu markkinaosuus ylitetään kahden peräkkäisen tilikauden aikana enintään kymmenesosalla.

5. Jos myös 5 kohdassa tarkoitettu raja-arvo ylitetään, mitä 1 artiklassa säädetään, on edelleen sovellettava kuuden kuukauden ajan sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana se ylitettiin.

▼B

4 artikla

1. Edellä 1 artiklassa säädettyä poikkeusta sovelletaan myös seuraaviin osapuoliin kohdistuviin kilpailunrajoituksiin:

a) velvoite olla harjoittamatta itsenäistä tutkimus- ja kehitystyötä alalla, jota ohjelma koskee, tai siihen läheisesti liittyvällä alalla, niin kauan kuin ohjelmaa toteutetaan;

b) velvoite olla tekemättä sopimuksia tutkimus- ja kehitystyöstä ulkopuolisten kanssa alalla, jota ohjelma koskee, tai siihen läheisesti liittyvällä alalla, niin kauan kuin ohjelmaa toteutetaan;

c) velvoite hankkia sopimustuotteet yksinomaan sopimuksen osapuolilta, yhteisiltä yksiköiltä tai yhteisyrityksiltä taikka sellaisilta ulkopuolisilta yksiköiltä tai yrityksiltä, joiden tehtäväksi näiden tuotteiden valmistus on yhteisesti annettu;

▼B

d) velvoite olla valmistamatta sopimustuotteita tai olla käyttämättä sopimusmenetelmiä alueilla, jotka on varattu muille osapuolille;

e) velvoite rajoittaa sopimustuotteiden valmistus tai sopimusmenetelmien käyttö yhdelle tai useammalle tekniselle soveltamisalalle lukuun ottamatta tapauksia, joissa ainakin kaksi osapuolista on sopimuksen tekohetkellä 3 kohdassa tarkoitettuja kanssakilpailijoita;

f) velvoite olla viiden vuoden kuluessa siitä, kun sopimustuotteet on ensimmäistä kertaa saatettu yhteismarkkinoilla markkinoille, aktiivisesti saattamatta niitä markkinoille alueilla, jotka on varattu muille osapuolille, ja erityisesti olla harjoittamatta nimenomaisesti näille alueille suunnattua mainontaa tai perustaa sinne sivuliikettä taikka pitää siellä näiden tuotteiden jakeluvarastoa, jos käyttäjät ja välittäjät voivat saada sopimustuotteita muilta toimittajilta eivätkä osapuolet vaikeuta käyttäjien ja välittäjien mahdollisuuksia hankkia tuotteita tällä tavalla;

▼M1

f a) velvoite antaa oikeus sopimustuotteiden jakeluun yksinomaan yhdelle osapuolelle, jos tämä ei jakele kolmannen valmistajan tuotteita ja sopimustuotteiden kanssa kilpailevia tuotteita;

f b) velvoite antaa oikeus sopimustuotteiden jakeluun yksinomaan yhdelle yhteisyritykselle tai kolmannelle yritykselle, jos nämä eivät valmista eivätkä jakele sopimustuotteiden kanssa kilpailevia tuotteita;

f c) velvoite antaa yksinoikeus sopimustuotteiden jakeluun koko yhteismarkkinoiden alueella tai sen määritellyllä osalla yhteisyrityksille tai kolmansille yrityksille, jotka eivät valmista eivätkä jakele sopimustuotteiden kanssa kilpailevia tuotteita, jos käyttäjät ja välittäjät voivat hankkia sopimustuotteita myös muilta toimittajilta eivätkä osapuolet tai näiden tuotteiden yksinjakelusta vastaavat yhteisyritykset tai kolmannet yritykset vaikeuta mahdollisuuksia hankkia tuotteita tällä tavalla;

▼B

g) osapuolten velvoite antaa toisilleen tieto tulosten hyväksi käyttämisestä saamistaan kokemuksista sekä antaa toisilleen muu kuin yksinomainen käyttölupa parannuksiin ja uusiin sovellutuksiin liittyviin keksintöihin.

2. Edellä 1 artiklassa säädettyä poikkeusta sovelletaan myös, jos osapuolet sitoutuvat sopimuksessa velvoitteisiin, jotka ovat 1 kohdassa mainittujen velvoitteiden kaltaisia, mutta soveltamisalaltaan tuossa kohdassa sallittuja velvoitteita rajatumpia.

5 artikla

1. Mitä 1 artiklassa säädetään, sovelletaan sen estämättä, että sopimuksen voimassaoloaikana osapuolia koskisivat erityisesti seuraavat velvoitteet:

a) velvoite luovuttaa patentoitua tai patentoimatonta teknistä tietämystä, joka on tarpeen tutkimus- ja kehitysohjelman toteuttamista tai sen tulosten hyväksi käyttämistä varten;

b) velvoite olla käyttämättä toiselta osapuolelta saatua taitotietoa muuhun tarkoitukseen kuin tutkimus- ja kehitysohjelman toteuttamiseen tai sen tulosten hyväksi käyttämiseen;

c) velvoite hankkia teollis- tai tekijänoikeudet sopimustuotteisiin tai -menetelmiin ja pitää ne voimassa;

d) velvoite pitää tutkimus- ja kehitysohjelmassa saatu tai yhteisesti kehitetty taitotieto salaisena; tähän voidaan velvoittaa sopimuksen lakkaamisen jälkeenkin;

e) velvoite:

i) ilmoittaa muille osapuolille näiden teollis- ja tekijänoikeuksien loukkauksista,

▼B

ii) nostaa kanne loukkaajia vastaan ja

iii) olla yhteistyössä tällaisessa menettelyssä tai osallistua muiden osapuolten kanssa sen kustannuksiin;

f) velvoite käyttöoikeuskorvauksin tai suorituksin korvata muille osapuolille tutkimus- ja kehitystyöhön annettuihin panoksiin tai sen tulosten hyväksi käyttämiseen liittyvät tasapuolisuuden puutteet;

g) velvoite luovuttaa muille osapuolille osuudet ulkopuolisilta saaduista käyttöoikeuskorvauksista;

h) velvoite toimittaa muille osapuolille vähimmäismäärä sopimustuotteita ja noudattaa vähimmäislaatuvaatimuksia.

2. Jos 1 kohdassa mainitut velvoitteet erityisten seikkojen takia kuitenkin olisivat 85 artiklan 1 kohdan mukaan kiellettyjä, poikkeus koskee myös niitä. Tässä kohdassa säädettyä poikkeusta sovelletaan myös, jos osapuolet sitoutuvat sopimuksessa velvoitteisiin, jotka ovat 1 kohdassa mainittujen velvoitteiden kaltaisia, mutta soveltamisalaltaan tuossa kohdassa sallittuja velvoitteita rajatumpia.

6 artikla

Edellä 1 artiklassa säädettyä poikkeusta ei sovelleta, jos osapuolet sopimuksellaan, päätöksellään tai yhdenmukaistetulla menettelytavallaan:

a) rajoittavat vapauttaan harjoittaa tutkimus- ja kehitystyötä itsenäisesti tai yhteistoiminnassa ulkopuolisten kanssa ohjelmaan liittymättömällä alalla, taikka, kun ohjelma on saatettu päätökseensä, alalla, jota ohjelma koskee, tai siihen liittyvällä alalla;

b) asettavat kiellon kiistää tutkimus- ja kehitysohjelman päättymisen jälkeen sellaisten teollis- tai tekijänoikeuksien pätevyys, joita osapuolilla on yhteismarkkinoilla ja joita käytetään hyväksi ohjelman toteuttamisessa, tai, kun sopimus on lakannut olemasta voimassa, kiellon kiistää sellaisten teollis- tai tekijänoikeuksien pätevyys, joita osapuolilla on yhteismarkkinoilla ja jotka suojaavat tutkimus- ja kehitystyön tuloksia;

c) rajoittavat vapauttaan päättää sopimustuotteiden valmistus- tai myyntimääristä taikka sopimusmenetelmän käyttökertojen lukumäärästä;

d) rajoittavat vapauttaan päättää hinnoista tai niiden osatekijöistä taikka alennuksista, joita he soveltavat myydessään sopimustuotteita ulkopuolisille;

e) rajoittavat vapauttaan valita toimituksia saavat asiakkaansa, edellä sanotun kuitenkaan rajoittamatta 4 artiklan 1 kohdan e alakohdan soveltamista;

f) asettavat kiellon tuoda sopimustuotteita markkinoille tai harjoittaa aktiivista myyntitoimintaa muille osapuolille varatuilla yhteismarkkinoiden alueilla 4 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitetun ajanjakson päättymisen jälkeen;

▼M1

g) asettavat kiellon myöntää ulkopuolisille sopimustuotteiden valmistuslisenssejä tai soveltaa sopimusmenetelmiä, kun osapuolet itse eivät suunnittele tai toteuta yhteisestä tutkimuksesta ja kehityksestä saatujen tulosten hyväksi käyttämistä.

▼B

h) asettavat vaatimuksen

— kieltäytyä ilman asiallista perustetta toimituksista osapuolen omalle alueelle sijoittautuneiden käyttäjien tai jälleenmyyjien tilausten perusteella, jotka laskisivat sopimustuotteita liikkeelle yhteismarkkinoiden muilla alueilla, tai

— vaikeuttaa käyttäjien tai jälleenmyyjien mahdollisuuksia hankkia sopimustuotteita yhteismarkkinoilla toimivilta muilta jälleenmyyjiltä, ja erityisesti käyttää teollis- tai tekijänoikeuksia tai ryhtyä muihin toimenpiteisiin estääkseen käyttäjiä tai jälleenmyyjiä hankkimasta tai tuomasta markkinoille yhteismarkkinoilla tuotteita, jotka muu osapuoli on tuonut laillisesti markkinoille

▼B

yhteismarkkinoilla tai jotka on hänen suostumuksellaan tuotu laillisesti markkinoille siellä.

7 artikla

1. Edellä 1 artiklassa säädettyä poikkeusta sovelletaan myös 1 artiklassa tarkoitettuihin, 2 ja 3 artiklassa säädetyt edellytykset täyttäviin sopimuksiin, jotka sisältävät sellaisia kilpailua rajoittavia velvoitteita, joita 4 ja 5 artiklan säännökset eivät koske ja jotka eivät kuulu 6 artiklan soveltamisalaan, jos kyseiset sopimukset ilmoitetaan komissiolle komission asetuksen N:o 27 ([1]) säännösten mukaisesti, eikä komissio vastusta kyseistä poikkeusta kuuden kuukauden kuluessa.

2. Kuuden kuukauden aika lasketaan päivästä, jona komissio vastaanottaa ilmoituksen. Jos kuitenkin ilmoitus lähetetään kirjattuna kirjeenä, aika lasketaan postituspaikan postileiman päivästä.

3. Mitä 1 kohdassa säädetään, sovelletaan vain, jos:

a) ilmoituksessa tai siihen liittyvässä tiedonannossa nimenomaisesti viitataan tähän artiklaan; ja

b) ilmoituksessa annetut tiedot ovat täydellisiä ja tosiasioiden mukaisia.

4. Etua, joka johtuu 1 kohdan soveltamisesta, voidaan vaatia sopimuksille, jotka on ilmoitettu ennen tämän asetuksen voimaantuloa, toimittamalla komissiolle tieto, jossa nimenomaisesti viitataan tähän artiklaan ja ilmoitukseen. Mitä 2 kohdassa ja 3 kohdan b alakohdassa säädetään, sovelletaan soveltuvin osin.

5. Komissio voi vastustaa poikkeusta. Sen on vastustettava poikkeusta, jos se saa jäsenvaltiolta tätä koskevan pyynnön kolmen kuukauden kuluessa 1 kohdassa mainitun ilmoituksen tai 4 kohdassa mainitun tiedonannon toimittamisesta jäsenvaltiolle. Pyyntö on perusteltava perustamissopimuksen kilpailusääntöihin liittyvillä seikoilla.

6. Komissio voi milloin tahansa luopua poikkeusta vastustavasta kannastaan. Jos vastustuksen perusteena on kuitenkin ollut jäsenvaltion pyyntö, joka on edelleen voimassa, siitä voidaan luopua vasta kilpailunrajoituksia ja määräävää markkina-asemaa käsittelevän neuvoa-antavan komitean kuulemisen jälkeen.

7. Jos vastustus peruutetaan siksi, että yritykset, joita asia koskee, ovat näyttäneet, että 85 artiklan 3 kohdassa määrätyt edellytykset täyttyvät, poikkeusta sovelletaan ilmoituspäivästä alkaen.

8. Jos vastustus peruutetaan siksi, että yritykset, joita asia koskee, ovat muuttaneet sopimusta siten, että 85 artiklan 3 kohdassa määrätyt edellytykset täyttyvät, poikkeusta sovelletaan muutosten voimaantulopäivästä alkaen.

9. Jos komissio vastustaa poikkeusta eikä vastustusta peruuteta, ilmoituksen vaikutuksia koskevat asetuksen N:o 17 säännökset.

8 artikla

1. Tietoja, jotka on saatu sovellettaessa 7 artiklaa, saa käyttää vain tässä asetuksessa säädettyjä tarkoituksia varten.

2. Komissio ja jäsenvaltioiden viranomaiset sekä niiden virkamiehet ja muut niiden palveluksessa olevat eivät saa ilmaista tietoja, jotka on saatu tätä asetusta sovellettaessa ja jotka luonteensa vuoksi ovat salassa pidettäviä.

3. Mitä 1 ja 2 kohdassa säädetään, ei estä julkaisemasta yleiskatsauksia tai selvityksiä, jotka eivät sisällä yksittäisiä yrityksiä tai yritysten yhteenliittymiä koskevia tietoja.

([1]) EYVL N:o 35, 10.5.1962, s. 1118/62

▼B

9 artikla

1. Tämän asetuksen säännöksiä sovelletaan myös oikeuksiin ja velvoitteisiin, joita osapuolet perustavat niihin sidossuhteessa oleville yrityksille. Näiden yritysten markkinaosuuksia ja toimenpiteitä pidetään osapuolten markkinaosuuksina tai toimenpiteinä.

2. ”Sidossuhteessa olevilla yrityksillä” tarkoitetaan:

a) yrityksiä, joissa sopimuksen osapuolella suoraan tai välillisesti on:
   — enemmän kuin puolet pääomasta tai liikevaroista;
   — mahdollisuus käyttää yli puolta äänimäärästä;
   — mahdollisuus asettaa enemmän kuin puolet hallintoneuvoston, hallituksen tai yritystä lain mukaan edustavien toimielinten jäsenistä; taikka
   — oikeus johtaa liiketoimintaa;

b) yrityksiä, joilla on suoraan tai välillisesti a alakohdassa luetellut oikeudet tai mahdollisuudet sopimuksen osapuolen suhteen;

c) yrityksiä, joissa b alakohdassa tarkoitetulla yrityksellä on suoraan tai välillisesti a alakohdassa luetellut oikeudet tai mahdollisuudet.

3. Yritysten, joissa sopimuksen osapuolilla tai niihin sidossuhteessa olevilla yrityksillä yhdessä on suoraan tai välillisesti 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetut oikeudet tai mahdollisuudet, katsotaan olevan sidossuhteessa kuhunkin sopimuksen osapuoleen.

10 artikla

Komissio voi asetuksen (ETY) N:o 2821/71 7 artiklan mukaisesti evätä tämän asetuksen soveltamisesta koituvan edun, jos se toteaa, että jossakin erityisessä tapauksessa sopimuksella, jonka osalta on tehty poikkeus tällä asetuksella, on kuitenkin tiettyjä vaikutuksia, jotka ovat ristiriidassa perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdassa määrättyjen edellytysten kanssa, ja erityisesti jos:

a) sopimuksen olemassaolo rajoittaa merkittävästi ulkopuolisten mahdollisuuksia harjoittaa tutkimus- ja kehitystyötä kyseisellä alalla sen takia, että kyseisellä alalla muualta saatavissa olevat tutkimusmahdollisuudet ovat rajallisia;

b) tarjonnan erityisen rakenteen vuoksi sopimuksen olemassaolo huomattavasti rajoittaa ulkopuolisten pääsyä sopimustuotteiden markkinoille;

c) osapuolet ovat ilman asiallista perustetta käyttämättä hyväksi yhteisen tutkimus- ja kehitystyön tuloksia;

d) sopimustuotteet eivät ole yhteismarkkinoilla tai niiden merkittävällä osalla alttiina samanlaisista tuotteista tai tuotteista, joita käyttäjät pitävät ominaisuuksiltaan, hinnaltaan ja käyttötarkoitukseltaan niitä vastaavina, johtuvalle tehokkaalle kilpailulle.

11 artikla

1. Sopimuksiin, jotka on ilmoitettu komissiolle 1 päivään maaliskuuta 1985 mennessä, sovelletaan 1 artiklassa säädettyä poikkeusta taannehtivasti ajankohdasta, josta alkaen ne täyttivät tämän asetuksen soveltamisen edellytykset, mutta aikaisintaan sopimuksen ilmoittamispäivästä, jos sopimus ei kuulu asetuksen N:o 17 4 artiklan 2 kohdan 3 alakohdan b alakohdan soveltamisalaan.

2. Jos sopimus on ollut olemassa 13 päivänä maaliskuuta 1962 ja se on ilmoitettu komissiolle 1 päivään helmikuuta 1963 mennessä, poikkeusta sovelletaan taannehtivasti ajankohdasta, josta alkaen tämän asetuksen soveltamisen edellytykset täyttyivät.

3. Jos sopimuksia, jotka ovat olleet olemassa 13 päivänä maaliskuuta 1962 ja jotka on ilmoitettu komissiolle 1 päivään helmikuuta 1963 mennessä, tai sopimuksia, jotka kuuluvat asetuksen N:o 17 4 artiklan 2 kohdan 3 alakohdan b alakohdan soveltamisalaan ja jotka on ilmoitettu komissiolle 1 päivään tammikuuta 1967 mennessä, muutetaan 1 päivään syyskuuta 1985 mennessä siten, että tämän asetuksen soveltamisen edellytykset täyttyvät, ja tällaisesta muutoksesta annetaan tieto komissiolle 1

▼B

päivään lokakuuta 1985 mennessä, perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdassa määrättyä kieltoa ei sovelleta muutosta edeltävään ajanjaksoon. Muutoksia koskevan tiedonannon vaikutukset alkavat päivästä, jona komissio on ottanut sen vastaan. Jos tiedonanto lähetetään kirjattuna kirjeenä, aika lasketaan postituspaikan postileiman päivästä.

4. Edellä 1—3 kohtaa sovelletaan perustamissopimuksen 85 artiklassa tarkoitettuihin sopimuksiin Yhdistyneen kuningaskunnan, Irlannin ja Tanskan yhteisöihin liittymisen vuoksi, kuitenkin siten, että määräpäivänä on 13 päivän maaliskuuta 1962 sijasta 1 päivä tammikuuta 1973 sekä 1 päivän helmikuuta 1963 ja 1 päivän tammikuuta 1967 sijasta 1 päivä heinäkuuta 1973.

5. Edellä 1—3 kohtaa sovelletaan perustamissopimuksen 85 artiklassa tarkoitettuihin sopimuksiin Kreikan yhteisöihin liittymisen johdosta; määräpäivänä on kuitenkin 13 päivän maaliskuuta 1962 sijasta 1 päivä tammikuuta 1981 sekä 1 päivän helmikuuta 1963 ja 1 päivän tammikuuta 1967 sijasta 1 päivä heinäkuuta 1981.

▼A1

6. Sopimuksiin, joihin perustamissopimuksen 85 artiklaa sovelletaan Espanjan kuningaskunnan ja Portugalin tasavallan yhteisöihin liittymisen johdosta, sovelletaan 1—3 kohtaa; määräpäivänä on kuitenkin 13 päivän maaliskuuta 1962 sijasta 1 päivä tammikuuta 1986 sekä 1 päivän helmikuuta 1963, 1 päivän tammikuuta 1967, 1 päivän maaliskuuta 1985 ja 1 päivän syyskuuta 1985 sijasta 1 päivä heinäkuuta 1986. Muutoksia, joita kyseisiin sopimuksiin on tehty 3 kohdan säännösten mukaisesti, ei tarvitse ilmoittaa komissiolle.

▼A2

7. Sellaisten sopimusten osalta, joihin sovelletaan perustamissopimuksen 85 artiklaa Itävallan, Ruotsin ja Suomen liittymisen vuoksi, sovelletaan 1—3 kohtaa soveltuvin osin siten, että asiaa koskevat päivämäärät ovat 13 päivän maaliskuuta 1962 sijasta liittymispäivä ja 1 päivän helmikuuta 1963, 1 päivän tammikuuta 1967, 1 päivän maaliskuuta 1985 ja 1 päivän syyskuuta 1985 sijasta kuusi kuukautta liittymispäivästä. Näihin sopimuksiin 3 kohdan mukaisesti tehdyistä muutoksista ei tarvitse ilmoittaa komissiolle. Tätä kohtaa ei kuitenkaan sovelleta sopimuksiin, jotka liittymispäivänä kuuluvat jo ETA-sopimuksen 53 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan.

▼B

12 artikla

Tämä asetus koskee soveltuvin osin yritysten yhteenliittymien päätöksiä.

13 artikla

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1985.

Sitä sovelletaan ►M2 31 päivään joulukuuta 2000 ◄ asti.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.